בס"ד

יום א', ג' באב תשנ"ח (26 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם,
יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

ביום לה, בשעה תש"ה (1947) נכנסו הבריטים את סניף המעפילים "אקסודוס 1947" (בשמה המקורי: "יציאת אירופה תש"ז") ועמהו אותה ענוגל ת'פה. המעפילים הועברו ל-3 ספינות גירוש, שהפליגו מצרפת, אך לא להפרסין.

על גולגולת הפרשה:

ספינת המעפילים אקסודוס 1947 הפלתה את בל"ת הפליטים היהודים באירופה אחרי השואה, ואת נושא המאבק היהודי בארץ - ישראל על סדר-היום העולמי.

באוניה יצאה ענוגל סט (Sète) בדרום צרפת בכ"ג בתמוז (11) כשעל סיפונה 4554 מעפילים ובהם מאות ילדים. מיד בצאתה מתחום המים הטריטוריאליים של צרפת, היקפה האוניות מלחמה בריטיות ומטוס חיל מצלה. סוף סוף, שנכנסה ה"אקסודוס" לתחום המים הטריטוריאליים של ארץ ישראל, השתלטו עליה כוחות 3 בריטים, תוך שספינות מלחמה נוספות אותה. המעפילים נהלו מאבק עיקש נגד הבריטים, שבו נהרגו 2 מעפילים, מלווה יהודי-אמריקאי ונפצעו רבים. כאמור, האוניה נגררה ענוגל חיפה ונוסעיה הועברו בפת לספינות גירוש והושטו מערבה. אלא, שבניגוד למקרים קודמים, לא שולחו המעפילים להפרסין אלא הוחזרו ענוגל פורט דה-בוק בצרפת.

3 שבועות עמדו ספינות הגירוש בנמל בצרפת, אך המעפילים סירבו לרדת, ובסופו להתנירם לארץ-ישראל. הבריטים התליטו להחזירם לארץ ממנו יצאו לצרפת - לגרמניה(!) - וספינות הגירוש הפליגו להמבורג. ההורדה בגמל לא נעשתה בהפתעת כוח רב, בסיוע נרחב של התקשורת העולמית.

פרשת ה"אקסודוס" גירלה את סיום המנדאט הבריט' בא"י. ועדת האו"מ (UNSCOP) שביקרה בארץ באותה עת, כתבה בחלק מהמסקנות ה: על"ה יהודית ה"ל ובעל"ה המרכזית של ארץ ישראל כיום..."

[סוף המאמר]

יום נעים!